

Vaišas nenori mokytis

Jeigu vaikas nenori eiti į mokyklą mokslo metų pradžioje arba po atostogų, dažniausiai nėra jokio reikalo susirūpinti. Ir vis dėlto – atidžiau stebėkite vaiką. Jei po kelių savaitų vaikas įpranta prie mokyklos ritmo, nerodo jokių nenoro eiti į mokyklą ženklų – viskas gerai, galite atsipalaiduoti.

Tačiau jeigu vaikas net po kelių savaitų vis dar skundžiasi, kad labai nenori eiti į mokyklą, jei sutrinko jo miegas, jei akivaizdžiai matosi, kad vaikas tapo nelaimingas, jei atsirado kitų simptomų, – pavyzdžiui, prieš mokyklą pykina arba skauda pilvą ir panašiai, – reikia susirūpinti.

Baimė. Nuobodulys. Dažnai vaikas net negali įvardinti, kodėl jis nenori eiti į mokyklą. Vaiko spausti nereikėtų: nežinodamas, kaip jums pasiaiškinti, jis gali pradėti jausti kaltę, gali nebenorėti pasidalinti savo išgyvenimais. Svarbiausia – išklausykite. Vaikas turi pajusti, kad norite jam padėti – atsikratyti rūpesčio, baimės ar tiesiog vėl susidomėti mokykla.

Tėvams tokioje situacijoje būna sudėtinga: iš pradžių jie geranoriškai siūlo vaikui „susiimti“, po to dažnai pradeda pykti ir pasako bei padaro tokių dalykų, kurie ne tik nepalengvina, bet ir apsunkina problemos sprendimą. Todėl šioje situacijoje labiausiai praverčia kantrybė, pokalbis su vaiku ir pasidalinimas mintimis, kaip būtų galima šią problemą spręsti.

Motyvavimas

Įprotis susiformuoja per 15–21 dieną. Tą reikia prisiminti, kai vaikas pareiškia, jog mokykla jam – tikra kančia. Vadinasi, didelė tikimybė, kad vaikas taip jaučiasi jau ne dieną ir ne dvi. Jeigu norite įprotį pakeisti – vėlgi reikės laiko. Kuo vaikas jaunesnis, tuo labiau jam padeda rutina.

Jeigu matote, kad vaikui tiesiog nuobodu, kad jis jaučiasi neįvertintas, nepastebėtas, kad jam per lengva ar per sunku – vadinasi, jis negauna individualaus dėmesio, kurio jam reikia, tad pasisiūlykite namų darbus kartu daryti.

Stebėkite vaiko pažangą: kai tik padaro kažką pagirtino – apdovanokite. Tai gali būti tiesiog popietė kino teatre ar kartu suvalgyti vaiko mėgiamiausi ledai – svarbiausia, kad jis pajustų, jog jis jums rūpi, jog jums svarbu, kad jam sekasi.

**Kontroliuoti vaiką
ar leisti būti
savarankiškam?**

Vaikas vaikui nelygus. Vienus reikia labiau kontroliuoti, kitus – mažiau. Tėvai, kurie pažįsta savo vaiką, kurie leidžia su juo daug laiko, žino jo gebėjimus, jo charakterio savybes, jo poreikius, tai intuityviai jaus, kiek tos kontrolės vaikui reikia. Yra tėvų, kurie vaikams yra suteikę visišką laisvę, ir vaikai tokia situacija visiškai nepiktnaudžiauja: yra pavyzdingi bei motyvuoti mokiniai.

Yra tėvų, kurie kontroliuoja kiekvieną vaiko žingsnį, o jis vis vien ieško (ir dažniausiai randa) nors mažiausią tarpelį, kaip nuo tos erzinančios kontrolės išsisukti. Taigi vienos „sėkmės formulės“ iš tiesų nėra.

Vaikas privalo išmokti priimti sprendimus savarankiškai. Tačiau jis nėra savarankiškas pats savaime. Tam ir yra tėvai, kurie būtų šalia, padėtų, patartų, bet neužgožtų. Vienas svarbiausių tėvystės uždavinių yra to auksinio vidurio – kontrolės ir laisvės santykio – paieška.

**Kokio amžiaus būnant
atsiranda nenoras
mokytis?**

Nėra konkretaus amžiaus, kada tai gali atsitikti. Nors pastebima, kad pradinėje mokykloje šis reiškinys yra labiau paplitęs. Taip pat dažnai pasitaiko perėjus iš pradinės mokyklos į pagrindinę ar įvykus dideliems pasikeitimams vaiko gyvenime: artimojo mirtis, tėvų skyrybos, persikraustymas ir mokyklos pakeitimas, geriausio draugo praradimas.

Vyresni vaikai jau labiau moka susidoroti su savo jausmais. Todėl vyresnis vaikas – jei tai tiesiog nenoras eiti į mokyklą, o ne kita priežastis, kaip pavyzdžiui, patyčios, lengviau susitaikys su mintimi, kad į mokyklą eiti reikia.

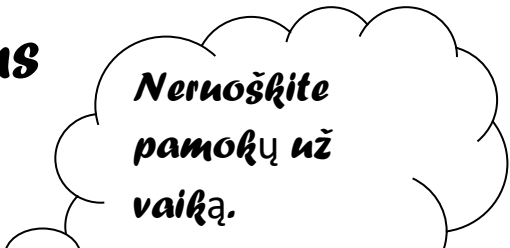
Tėvų pavyzdys

Daugybė tyrimų rodo, kad namų aplinka daro didžiulę įtaką ne tik vaiko norui ar nenorui eiti į mokyklą (ar mokytis), bet ir jo pasiekimams. Daug skaitantys vaikai dažniausiai ateina iš namų, kuriuose yra daug skaitoma. Kadangi namuose daug skaitoma, vaikas turi gerą žodyną, žino daugiau faktų, turi platesnį akiratį.

Jei šeimoje yra diskutuojama aktualiomis temomis, vaikas turi savo nuomonę, moka ją apginti, argumentuoti. Jeigu tėvai domisi, ką vaikas veikia mokykloje, ko jis mokosi – mokymasis įgyja visai kitą prasmę.

Kuo aktyviau tėvai dalyvauja vaiko gyvenime ir kuo labiau jie yra tas pavyzdys, kuriuo vaikas nori sekti, tuo geriau vaikui sekasi mokykloje.

Patarimai tėveliams

**Neruoškite
pamokų už
vaiką.**

kaip siekti rezultatų

Daugeliui tėvų paprasčiausia patiems už dukrą ar sūnų parašyti rašinį ar išspręsti matematikos uždavinį, nei valandų valandas ruošti pamokas kartu, viską išsiaiškinant. Tačiau vaikas gali įprasti prie tokios tvarkos ir nebeturėti jokio noro ruošti pamokas savarankiškai.

**Domėkitės
vaiko gyvenimu.**

Domėkitės ne vaiko pažymiais, o vaiko gyvenimu: kas jį jaudina, kas patinka, kas kelia nerimą, kas džiugina, su kuo draugauja... Vaikas turi jaustis mylimas nepriklausomai nuo pažymių. Tai sustiprins jo pasitikėjimą savo jėgomis, o pasitikėjimas padės mokantis.

**Girkite vaiką už
pasiekimus**

Prisitraukė prie skersinio dešimt kartų, o prieš mėnesį galėjo tik penkis - šaunuolis. Rašydamas kontrolinį darbą padarė mažiau klaidų – taip pat pagirkite vaiko pažangą. Drauge pasidžiaukite jo pasiekimais.

**Kritikuokite vaiko
veiksmus ,o ne jį patį.**

Tokių frazių kaip „Tu žioplys, nevykėlis“ nė būti negali. Taip pat nelyginkite vaiko su kitais bendraklasiais. Kritikuojamas vaikas ims prastai save vertinti ir mokysis dar blogiau .